Szegedi katonák megosztják menázsijukat az inséges családokkal.

(Saját tudósitónktól.) Országszerte sok panasz hangzik, hogy az élelmiszerek tetemesen megdrágultak és igy a megélhetés nehezebb lett. A laikus közönség azzal okolta meg a drágaságot, hogy igen sok a katona, akik sok élelmiszert fogyasztanak. Pedig a katonák, az egész hadsereg vele érez a polgársággal, a szivén viseli a polgárság érdekeit és ha módjában áll, segiti is azokat, akik arra rászorultak. A tavasszal a felvidéken hadseregparancsban adták ki a legénységnek, hogy legyen segitségére a polgárságnak a földek megmunkálásánál. Az ország különböző városaiban gyakorlat alakult ki, hogy a katonaság segitségére legyen a földönfutóknak. *Itt Szegeden pedig a katonák segitik azokat a szerencsétlen családokat ebéddel és vacsorával, akik a háboru következtében elestek a megélhetés minden lehetőségétől.* Ez a mindenképpen humánus, kedves segitség most van kialakulóban Szegeden. A kaszárnyák, barakkok környékén csapatostul látni délben és este szegény asszonyokat és maszatos lábu gyermekeket, amint a kaszárnyák előtt várják, hogy a katonák étkezése után részesüljenek a maradék ételből. Máris száz, százhusz olyan család él Szegeden, akik pár hét, sőt hónap óta abból a menázsiból tartják fenn az életüket, amely a katonák étkezése után mint fölösleg megmarad és amely jobb időkben a moslékba került. Igen sok ugyanis Szegeden az olyan katona, akik nem veszik igénybe a részükre főzött ételeket. Igy származik aztán a fölösleg, amelyet a katonák dicséretre méltó humanizmussal azoknak juttatnak, akik máskülönben nem jutnának hozzá a mindennapi eledelhez sem.

Ebédelnek a katonák.

A *Délmagyarország* munkatársa pénteken végignézte az ujszegedi barakkok előtt a katonák által a szegény családoknak átengedett eleség kiosztását. Erről a feledhetetlenül szép, szines és kedves látványról számol be az alábbi tudósitásunk. És amikor megemlékezünk erről, lehetetlen fel nem hivni a szegedi gazdagok figyelmét: ám nézzék meg és szégyenüljenek meg a látványtól, hogy a szegény katonák is mennyit tesznek az inségesekért, amig ők félreállnak a jótékonysági akciók elől; vagy, ha megindulnak is valamelyikkel, mennyire eltorzitják az eredeti célt.

Déli 12 óra tájban kezdenek gyülekezni a barakkok előtt és körül a minden keresetnélküli szegények, Szeged legelhagyatottabbjai.

Összetöpörödött anyókák jönnek; reszkető kezükben ritmus nélkül remegnek, lóbálódznak az öblös fazekak. Azért nagy mind, mert abból nem ömlik ki olyan könnyen a drága, jó étel. Reszketős hangon kérdezgetik egymástól:

— Megebédeltek már a katonák?

— Nem tudom. Én is oda megyek.

— Azt várom én is.

— Bizony, nagyon nehéz az élet. Ha ezek a jó emberek nem adnának enni, talán éhen haltam volna már.

Sürü, nehéz, panaszos sóhajok szállnak. Mennek tovább, sóhajtozva. A kavicsos ut halkan ropog a gyenge, erőtlen léptek alatt.

Gyerekek jönnek. A kezükben csajka hintázik szeliden; itt már nem pajkosok. Alázatos mind; öntudatlanul is megérzik, hogy alamizsnáért mennek. A maszatos arcok komolyak; a lábak, a mezitelen, fekete lábak csendesen érik az ut porát. Nem merik felverni a port, mint máshol, máskor; a katonák megharagudnának és mi lenne, ha nem kapnának enni? Félénken, vágyva, sóváran tekintenek át a barakk nyitott kapuján. Nézik, vajjon ebédelnek-e már, vajjon marad-e nekik? Egyik bátorságot vesz magának és megszólit egy bicegő katonát:

— Nem tetszik tudni, ebédeltek már?

— Még nem.

— Vajjon... jut nekünk?

A katona nem hallja az elcsukló, félénk és remegő hangon feltett kérdést. Tovább biceg. A gyerek odalopózkodik a kapuhoz és hosszan bámul be a kapun, a konyha felé.

Megszólitom:

— Te is az ebédet várod?

— Igenis. Az anyám fekszik, beteg már hét hónapja. Nincs semmink. Ha innen nem kapunk, nem ehetünk.

— Mióta jársz ide?

— Hat hete.

— Addig mit csináltatok?

— A szomszédok adtak. De már nem adnak. Szegények azok is.

— Hol lakol te?

— A felsővároson.

Mindig többen és többen jönnek. Innen, onnan, messzi kilométerekről. Az arcuk sápadt és félénken, nagy respektussal huzódnak félre minden katona láttára. Egy odaszól hozzájuk:

— Ma csak zöldbab lesz. A husleves elfogyott mind.

— Istenem, zöldbab!...

Az öreg anyókák, fiatal gyerekek vágyva néznek előre. Félénken kérdezgetik a barátságos katonától:

— Jut nekünk is?

— Azt hiszem. Egy kevés.

Koldusremegéssel, félénken várnak. Vannak vagy harmincan. Egy-kettő odalopózik a kerités mellé, lejjebb a bejáratnál és nézik, hogy ebédelnek a katonák. A nyáluk szinte kicsordul az izletes, jó étel láttára. A katonák közül észreveszi egy és odaszól nekik:

— Várjatok. Mindjárt.

És megindul a konyha felé. Pár perc multán jön vissza. Tele van a csajkája.

— Nyujtsa be egy az edényt. Egész csajkával kaptam, már nem birom mind megenni.

Három-négy edényt nyujtanak be a felszólitásra. A katona kitölti az egyikbe az étel felét, azután visszaül és tovább eszik. És jön másik katona.

Körülbelül fél kettőig tart ez igy. Akkorra a katonák mind jól laktak már. Nem kell egyiknek sem az étel; hiába szólitják fel ujra és ujra őket.

A kapu előtti térségen zsibongás támad:

— Már hozzák!...

Két katona a fülénél fogva hozza az üstöt. Az egyik odaszól a hozzá legközelebb állónak:

— Ma kevés maradt.

Leteszik a hatalmas rézedényt. A szegények egy pillanat alatt körbe állják őket. Szó nélkül nyujtják az edényeiket.

Itt már kevesebb szó esik. Csak a szemek könyörögnek, a könnyekben megtört, fátyolos, félénk tekintetek.

A katonák belemeritik a nagy merőkanalat az üstbe és beletöltik az edényekbe sorra a gusztusos babfőzeléket. Akik már kaptak, hátrább állnak; látszik a viselkedésükön, hogy gyakran járnak ide. Már megszokták a katonás rendet.

Végre kiürül az üst. Három-négy öreg anyóka és gyermek még üresen tartja az edényét a katonák felé.

— Nincs. Mit csináljunk? Elfogyott...

— Istenem, ma még nem ettem.

— A kis öcsémnek akartam vinni. Nincs. Mit eszünk?

Sirva fordul el a gyerek. A nagy, értelmes, riadt tekintetü, fekete szemekből könnyek hullnak.

Egy őrmester jön. Meglátja a siró fiucskát. Megszólitja:

— Neked már nem jutott, fiam?

— Nem jutott. Elfogyott.

Keservesen sirva nézi az üres edény fehér fenekét. Az őrmester szánakozva nézi:

— Hányan vagytok, fiam?

— Négyen.

Az őrmester előveszi a pénztárcáját. Kivesz pár hatost.

— Nesze fiam. Vegyél magadnak rajta valamit.

A gyerek abbahagyja a sirást és félénken, de már örömmel szemében köszöni meg az őrmester jóságát.

A katonák, akik csendesen pipázgatva nézték a jelenetet, összenéznek némán. Benyulnak a zsebeikbe és megcsörrennek a lenungba kapott veres réjzkrajcárok. Egyikmásik zsebéből előkerül egy-egy fénylő hatosos, ötkrajcáros és akiknek már nem jutott zöldbab, néhány perc mulva boldogan, megvigasztalódva mennek tovább a kapott pénzzel. Lehet legalább kenyeret venni.

Ime az ember, a katona 1915-ben.

Uj ideák Kisszeged javára.

— *Társadalmi tevékenykedők figyelmébe* —

A tanitóbácsi kérdése és a jó diák felelete jut eszünkbe, mikor a Szegeden duló nagy agitációval kapcsolatban, amely Kisszegedért javában folyik, néhány uj ötletet vagyunk bátrak az illetékes körök és rendek figyelmébe ajánlani. Az egyszeri tanitó bácsi a havi 80 korona fizetéssel dotált okleveles, ezt kérdezte az iskolában:

— Mondjad fiam! Ha egy ruhához nyolc fényes nagy gomb kell, tizenkét kis gomb, hat méter szövet, tizennyolc és félméter cérna, két akasztó, fél kiló vatelin, négy méter bélés, hat varrótü, nyolcvan centi selyem, a szöveten hatezerötszáznyolcvannégy kocka, azonkivül egy gép, amelyiken varják, meg négy gyüszü és a világos, egészséges mühely napi bére; mennyibe kerül akkor a ruha?

A jó diák erre igy felelt:

— A gomb, a gomb... „x.“ Egyenlő 12 plusz nagy gomb , egyenlő „y“; vagyis 12 x, plusz 8 y. A szövet „z“. Akkor, akkor... *legjobb egy kész ruhát venni tanitó ur.*

Körülbelül ugyanaz a helyzet áll fent Kisszegeddel. Hogy az akció megindult, jöttek a detail-, vagy magyarul mondva a fiókeszmék. Egyik a gombot, vagy pardon, az iskolát, a másik a gyüszüt, illetve a turistaotthont készitené el, mielőtt még maga Kisszeged fölépülne. A hiányzó alkatrészekre sikerült még a következő mozgalom- és ünnepély-ötleket feljegyeznünk:

Jó levegőt Kisszegednek! Augusztus harmincharmadikán a nemes és higienikus cél elérésére az ujszeged-szegedi hidon nagy bonyodalmat rendezünk. A hidralépési dij csekély 100 korona. Tekintve, hogy jótékony ügyről van szó, minden további lépés 22 korona. A bonyodalom pont délután 3 óra 54 perc 12 másodperckor kezdődik. A cél érdekében mindenki, aki a bebocsájtási dijat lefizette, leugorhat a hidról a hüs Tisza karjaiba. Utána „kint vagyunk a vizből“ felirásu táblákkal, lampiónos körmenet.

A kisszegedi operaház felállitása. Ez a müvészmozgalom azt célozza, hogy a Felvidék szerencsétlen lakói, akiknek a fülei az ágyudörejtől és muszkakáromkodásoktól megcsömörlöttek, muzikális gyönyörökkel rehabilitáltassanak. Az operaház felipétését a „Mindig mozgolódunk“ cimü közismert szegedi jótékony egyesület vállalta s a kulturális cél érdekében, nagy népünnepélyt rendez, a tüzoltók támogatásával a városi szinház tetején. A felülfizetőknek nem kell előbb a padlásra mászni, hanem direkt az utcáról jöhetnek fel a nemzetiszinü szallaggal feldiszitett létrákon. Ovatosságból a mentőket is kirendeltük, de aki leesik, ne vegye észre.